



ጉዕዞ ደምበ ፍትሒ መንኮርኮር ቃልሱ የደንፍዕ

ዜና

ኩሉ ናይ ፍትሒ ተቃላሳይ ዜጋ ኤርትራዊ፣ እዋኑ እዋን ለውጢን ነጥበ መቐይሮ ማፍያ ድስቡጣ ስርዓት ኢሳያስ ጉጅሉኡን ምዃኑ ተገንዚቡ፡ ቃልሱ ከሓይል ጥርናፍነቱ ከደልድልን ከሓደስን በቢ-ዓይነቱ ተበግሶታት ወሲዱ ዝዋሳኣሉ ዘሎ እዋን ምዃኑ ኩላትና እንርእዮ እንሰምዖን ዘሎና ህሞት እዩ ።

ውድባት ይኹና ምንቅስቃሳት፣ ሱብ ሞያ ማሕበራት፣ ትካላት፣ ማዕበል መንእሰያት፣ ንጡፍ ናይ ለውጢ ስራሕን ተበግሶን ዘመልከት፣ ብመልክዕ ሰሚናራት፣ ጉባኤታት፣ ፈሰቲቫላት፣ ኣብ ኩሉ ኩርናዓት ዓለም ካብ ኣመሪካ ጀሚሮካ ናብ ኤውሮፓ ዝካየዱሉ ግዜ ምዃኑ፡ ብ-ምድያን መራሽቢ ቡዙሃንን ኣብ ዝርጋሔኤኦም ዘራጋግጽዎ ዘለዉ እዋን ምዃኑ ዝሰሓት ኣይኮነን ።

ብፍላይ ማዕበል መንእሰያት ብርጌድ ንሓመዱ ነቲ ኣብ ውሽጢ ሃገር ኤርትራ ፈጸሙ ናይ ምእካብ፣ ሰላማዊ ሰልፊ ክግበር ዘዩፍቅድ ኩሉ ዓይነት መሰል ደቕሰባት ረጊጹ፡ ኣብ ዑጹው መሓደርን ኩፋት ቤት ማእሰርቲ ንህዝብና ዳጉንዎ ዝርከብ ማፍያ ድስቡጣ ስርዓት ኢሳያስን ጉጅሉኡን፡ ኣብ ምዕራብ ሃገራት (OCCIDENT) ብስም ፈሰቲቫል፣ ሃገራዊ በዓላት እናበለ ከምኡውን ገንዘባዊ ሓገዝ ንጽጉማት ን-ሆስፒታል ናውቲ-ዕዮ መዐደጊ ዝብል ምስምስ፡ ገንዘብ ከእኩብን ፖለቲካዊ ፕሮፖጋንዳኡ ክዝርግሕን፡ በቲ ዝኣከሶ ገንዘብ ንህዝቢ መጨፍለቕን መርገጺን ክጥቀሙሉ፡ ህዝቢ ተፋላልዩ ነንሕድሕዱ ዝጋጮን ዝርሓቓቕን፣ ዘይምርድዳእ ክህልዎ ንምግባር ሃሱሳት ልእኻቱ ዘዋፍረሉ፣ ህዝብና ተሸቕራሪናን ስነ-ኣእምራዊ ፍርሒ ሓዲርዎ ንመሰሉ ከይቃለስ ምእንቲ፡ ጸዕፍ ካብታ ስልጣን ኣብ ኢዱ ዝሓዘላ ጀሚሩ፣ ስጋብ እዛ እዋን እዚኣ ከካይድ ድሕሪ ምጽንሑ፣ **ማዕበል ምንቅስቃሴ መንእሰያት ብርጌድ ንሓመዱ ሕጅስ ይኣክለኩም** ኣብ ንሕና ዘሎናዎ ቦታ፣ ዝኾነ ዓይነት ተበግሶ ከይትገብሩ ቅድም ብሕጊ እዚ እንተ ዘይሰለጠ በቲ እስኹም እትርድእዎ እተዘውትርዎን መልክዕ ሓይሊ ብምጥቃም ጠጠው ከነብልኩም ኢና ተበጊሱ ብግብሪ ድማ ኣርእዩ።

ቃልስና ቃልሲ ዎሎዶታት ኮይኑ፣ ህዝብና ሰላም ክረክብ ፣ ፍትሒን ዲሞክራሲን ከስተማቕር፣ ብልዕልና-ሕጊ ክማሓደር፣ ራህዋን ስኒትን ናጽነት ክረክብን ውሑስ መሰል ክህልዎ እዩ። ብዝብል ንጹሁን ንጹርን ስሚዒት ተንሲኡ ብግብሪ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ኣመስኪሩ፣ ኣብዛ ዓመት ዚኣ ክኣ ኣብ ኩሉ ክፍሊ ዓለማት ንተበግሶታት ገባቲ ስርዓት ዓዲ ሃሎ ክብድህ ጸኒሑን ኣሎን።

ብፍላይ ኣብ ጀርመን ከተማ ጊስን ዘርእዮ ሓርበኛዊ ፍትሓዊ ቃልሲ፡ ብወግዒ መንግስቲ ጀርመን ከይተረፈ ዘይምቐባሉን ክግበር ኣይነበሮን ዝብል መግለጺን መብርሂን ብሉኡኽ ቤት ጽሕፈት ወጸኢ ጉዳዩ ኣቢሉ ክህብ ኮሎ፣ ኩለን ዓባይትን ንኣሸቱን ማዕከናት ጀርመን ማፍያ ድስቡጣ ስርዓት ኢሳያስን ጉጅሉኡን ኩሉ ተግብራቱ እናዘርዘራ ኣብ ሃገሩ ዘዩፍቅዶ መሰላት፣ ኣብ ሃገርና ብሕጋዊ መገዲ ኣምሲሉ ተበግሶታት ክገብር እቲ ኣብ ውሽጢ ሃገር ኤርትራ ክልዓል ዘለዎ ስነ-መሰል ጎንጸ፣ ኣብ ወጻኢ ተሓጺሩ ንህዝቢ ኤርትራ ምዕፋን ብዝብል ስልቲ ዝወስዶም ስርሒታት/ተበግሶታት ክፍቀዱ ኣይግባእን ዝብልን ፖለቲካዊን ማሕበራዊን ትንታነታት ክህባሉ ይስማዕ ኣሎ።

ዓለምለኻውያን ማዕከናት ከም (BBC) ብብሲ ማዕከን ናይ ሃገር እንግሊዝ (CNN) ሲኤንኤን ማዕከን ሃገር ሓቡራት ኣመሪካ ከይተረፉ ኣቕልቦን ፖለቲካዊ ትሕዝቶ ዘለዎ ትንታነ ወረ ስሪዒት ብርጌድ ንሓመዱ ዘርጊሑን።



ፍትሓዊ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ መዛረብን መካትዕን ባይታ ኣብ ርእሲ ምኽፋቱ፡ ህላውነት ደምበ ፍትሒ ከራጋገጽ ዘኸኣለ ዓውደ ቃልሲ፡ መንእሰያት ሞተር ናይ ለውጢ ምዃኖም ብቐመና ኣራጋጊጹ። እዚ ተበግሶ መንእሰያት ክታባባዕን ዘድሊ ሕጋዊን ፖለቲካዊ ማሕበራዊን ቁጠባዊን ሓገዛት ክግበረሎምን፡ እቶም ኣብ ደምበ ፍትሒ ዝዋሱኡ ውድባት ይኹኑ ምንቅስቃሳት ምስእም ኮይኖም፡ ነዚ ኣብ ቀረባ እዋን ምውዳቕ ጉጅለ ህግደፍ ዝኸሰት ዘሎ እዋን፡ ንምስግጋር ፍትሓዊን ዲሞክራሲያዊት ሃገር ምቅርራብ፡ ፍትሓዊን ሕጋዊን ሃገራዊ ዕርቂ ዘምጽእ ሰነዳትን መስርሕን ምቅርራብ ከም ዘድሊ ንኹሉ ብሩህ ኮይኑ ይርእ ኣሎ፡ ንምድላው ግዜ ክወስድ የብሉን ዝብል ምሕጽንታት ካብ ህዝቢ ይውሕዝ ኣሎ ።

እዚ ጸሚቕ ምዕባሌን ደምበ ፍትሒ ግዚያዊ ገምጋም ቃልሲ ንለውጢ ገባቲ ስርዓት ዝተኸየደን ዝካየድ ዘሎ ዝሕብር እዩ።

እቲ ንተገንዝቦና ዝሰጠን ቀንዲ ክንሕብሮ ዝደለና ብ-ዕለት 08/07/2023 ብሳይበር ዝተኸየደ ጀማሪ ኣኸባ **ክፍሊ ዲፕሎማሲ ናይ ኤርትራዊ ልፍንቲ ን-ዲሞክራሲያዊ ለውጢ**፡ እዩ።

ክፍሊ ዲፕሎማሲ ኤ.ል.ንድ.ሊ ካብ ግዝያዊ መሪሕነት 11 ውድባት፡ ምንቅስቃሳት፡ ምድያታት፡ ሰብ ሞያውያን ሙሁራትን ናብ ሃገራዊ ሓይሊ ንምብጻሕ ኢለን ስርሓን ዘካየዱና ዘለዎ ዝቐመጡ እዮ።

ንተዝክር ዝኣክል፡ ብተበግሶ ምንቅስቃስ ዓለምለኸዊ ይኣክል ንኸልተ ማዓልቲ፡ ብ-ዕለት 09/10 ታሕሳስ 2022 ንቡዙሓት ፖለቲካውያን ሓይልታትን፡ ሃገራውያን ሲቪካዊ ማሕበራትን፡ ናይ ምድያ ትካላትን፡ ሙሁራትን ሰብ ሞያን ዝሓወሰ ብምዕዳም ዋዕላ ከም ተዳለወ ኣይርሳዕን።

ነዚ ዋዕላ እተዳሉን ጽምዳዊ ዝምድናታት እተጣጥሑን እተትግብርን ሓንቲ ፍልይቲ ኣካል **ክፍሊ ጽምዶ ወዚዑ** ኣብ ስራሕ ብምእታው ብዙሕ ጸዕሪ ተኸይዱ፡ ኣብዚ ንኸልተ ማዓልቲ ዝወስድ ናይ ሓባር መኣዲ ዓውደ ዘተ፡ ልዕሊ 50 ውድባት ምንቅስቃሳት ሲቪካዊ ማሕበራትን፡ ልዕሊ 25 ምድያታት ተዓዲመን ከም ዝነበሩ ጸብጸብ ብጋዜጣዊ መግለጺ ቀሪቡ ከም ዝነበረውን ዝዝከር እዩ።

እንተኾነ ግን ከምቲ ምስላ ዝብሎ “ ከም ኣደኻ ዝላኣኸትካ ዘይኮነስ ኣብ ዕዳጋ ዝጸንሓካ” ኮይኑ ብዙሓት ካብ ውድባትን ምንቅስቃሳትን ሲቪካዊ ማሕበራትን ሚድያታትን ተኸፊለንኦ። ንኸልተ ማዓልቲ ዝኣክል እቲ ብኸፍሊ ጽምዶ ይኣክል ዝተቐረብ ሰነድ ብሓፈሹኡ ተቀባልነት እንተ ነበሮ **ን-ሃገራዊ ሃይሊ** ምቕምውን እሳማማዓሉ እንተ ነበራ፡ ኣብ'ቲ ንኹሉ ዝጥርንፍ በበወንበራት እተን ጥርናፊታት ክቐወም፡ ሓደ ናይ ኩሉ ማእከላይ መሪሕነት ክህሉን፡ ዝተፋላለዩ ክፍሊ ስርሓት ሃልየን ካብ ኩሉ ዝሰተፍዎ ክካየድ ዝብል ሙሉእ ምርድዳእ ክርከብ ኣይተኸእለን። ብውክልና ይኹን ዝብሉ ውድባትን፡ ኣይፋል ኩሉ ብማዕረ በበወንበርም ኣብ ሓባራዊ ማእከላይ መሪሕነት ቆይሙ፡ ኣብ ክፍሊ ስርሓት ክኣ ብቐዓትን ተሞክሮን ሞያን ዘለዎም፡ ኩሉን ጥርናፊታት ይልእኻ፡ ናይ ሓባር ስራሕ ድማ ይካየድ፡ ዝብል ተቐባልነት ስለ ዘይተረኸበ፡ እተን ነዚ ናይ ሓባር ስራሕ ንጀምሮ ዝበላ 11 ጥርናፊታት፡ ድሕሪ ነዊሕ ምምያጥ (ዘተ) ሓንቲ ሰነድ እተዳሉ ሓይሊ ዕማም ካብ ኩሉን እተን ሕራይ ዝበላ 2 ካብ ነፍሲ ወከፈን ወዚዔን ስርሓት ክጅምራን፤ እቶም ኣቦ/ኣድ ወንበራተን ክኣ ግዝያዊ ማእከላይ መሪሕነት ኮይኖም ካብእም ሰለስተ ምስ ሓደ መተካእታ ዘለዎ ኣካየድቲ ኣካል ክመርጹ፡ 6 ክፍሊ ስርሓት ክህልዎ ድማ ተሳማሚዐን ።

ምንቅስቃስ ንፍትሒ ኤርትራ ኣብ ዲያስፖራ

ከምዚ'ኢሉ ስራሕ ይጀመር እምበር እቲ ተጀሚሩ ዝነበረ ዘተ ብፍላይ ኣብ ዲፕሎማሲን ጎስጓስን ናይ ሓብር ሓቤረታ ምሃብ ቀጻልነቱ ዝራገጸሉ ፖለቲካዊ ፍታሕ ክርከቦ፣ ኣብ ዝጣዓምም ኣብዚ ተጀሚሩ ዘሎ መስርሕ



ክጽምበሩ ምስ ዝደልዩ ኩፋት ባብ ከም ዘሎ፣ ዝምድናታት ክህሉን ክቃራረብን ኣብ ናይ ሓብር ስራሕ ክብጻሕ ምእንቲ ቀጻሊ ርክብ ክግበር ከም ዘለዎ እዉን ተሳማሚዑ።

ብሓጺሩ እቶም ናይ መጽናዕቲ ሰነዳት ክፍሊ ዕዮ ስርሓም ኣክይዶም ንምጽዳቕ ናብ ማእከላይ መሪሕነት ሰነዳት ተላኢኹ ተዘትይሉ ጻዲቕን ትካላዊ ኣሳራርሕኡ ጀሚሩ።

እዚ ምጥርናፋትዚ **ኤርትራዊ ልፍንቲ ን-ዲሞክራሲያዊ ለውጢ** ተባሂሉ ክሰመ ብናይ ሓብር ስምምዕ ሓሊፉ።

ካብ ማእከላይ መሪሕነት 3 ፈጻሚ ሓደ መተካኢታ ዘለዎ መሪጸም ። ካብ ኩለን እተን 11 ጥርናፊራት ካብ ነናተን ክፍሊ ዲፕሎማሲ ሓደ ሰብ መዚዘን ። ማእከላይ መሪሕነት 3 ሰብ ዝሓዘ፣ ኣደ ወንበር መኸትል ኣደ ወንበር ዋና ጸሓፊ ክኾኑ ዝኸለሉ መዚዘ፣ ኣኸባ ክጽውዑን መጀመሪ ዛዕባ ክቕርቡ፣ በቶም ኣባላት ሓይሊ ዕማም ክፍሊ ዲፕሎማሲ ነቲ ብ-ግዝያዊ መሪሕነት ኤ. ል. ንዲ. ለ. ዝቐረቡ ሑጹያት ተቐባልነት ክራገጽ ወይ ክማሓየሽ ክግበረሉን፣ መደባት ስርሓት ዝስርዓሉ ምይይጥ ክካየድን ብቐጥታ ናብ ስራሕ ክጽመድ ዝሓዘለ ዝብል እዩ ነይሩ ። እዚ ዓይነት ኣጋባብ ብምክታል እታ እተመዘዘት ሽማግሌ መሪሕነት ቦቲ ዝተዋህባ ሓላፍነት ተምርኩሳ ንዕለት 08/07/2023 ሰዓት 5 ብናይ ሃገር እንግሊዝ ኣቋጻጽራ ኣኸባ ጸዊዓን ብግቡእ ክኣ ተኸናዊኑ ።

ከም መጀመሪ ዛዕባ ዝቐረበ፡ ሀ) ሕድሕድ ምልላይ ኣባልት ክፍሊ ዲፕሎማሲ ኤ. ል. ንዲ. ለ. ፡ ለ) ምቕባል ወይ ምምሕያሽ ነቶም ብ-ማእከላይ መሪሕነት ኤ. ል. ንዲ. ለ. ዝተመዘዙ ኣማእከልቲ ክፍሊ ዲፕሎማሲ ኤ.ል.ንዲ.ለ. ሐ) ዘተ ስራሓትን ዕላማን ሽቶን ክፍሊ ዲፕሎማሲ፣ መደብ ስርሓት ምስናድ፣ ውሽጣዊ ከማሕደረና ዝኸል መምርሒ ሕጊ ዝብሉ፣ ስፍሕ ዝበለ ምይይጥ ተኸይዱስ ሓበራዊ ምርድዳእ ብምብጻሕ ናብ ዝመጽእ ኣኸባ ብ-እርኑብን ተጻፊፉ ተሰኒዱ ክትሓዝን ንዕኡ እተዳሉ ሓይሊ ዕማም ክቐውም ተሳማሚዑ።

ነቲ ብ-ማእከላይ መሪሕነት ኤ.ል.ንዲ.ለ ዝተመዘዘ ኣማእከላይ ክፍሊ ዲፕሎማሲ ሙሉእ ተቀባልነት ረኺቡ።

ኣደ ወንበር ዶ/ር ሳራ ዑቕባይ፣ መኸትል ኣደ ወንበር ዶ/ር ሳባ ተስፋዮውሃንስ፣ ዋና ጸሓፊ ዶ/ር ሃብትኣብ ፍስሓ ምጂኖም ይግለጽ።

ኣኸባታት ኣብ ሰሙን ሓደ ግዜ ቀዳም ሰዓት 5 ሃገር እንግሊዝ ኣቋጻጽራ ክግበር ተሳማሚዑ። እቲ ዘሓጉስ “ካብ ነዊሕ ምኻድ ክሳድ ምሓዝ” ዝብል ምስላ ተኸቲሉ ናይ ዋትስአፕ ጉጅለ ሃልይዎ ዕለታዊ እናተራኸበ ሓሳባቶም ኣብሲሎምን ኣጻፊፎምን ኣብ ናይ ቀዳም ኣኸባታት ዝውስንሉ፣ ስርሓቶም ዝቃላጠፈሉ ክኸዉን ተማሓጻጺኖምን ተራዳዲእምን ኣኸባ ተዛዚሙ።

እዚ ብሓጺሩ ዝነበረ ሓፊሻዊ ኣኸባ ክፍሊ ዲፕሎማሲ ኤ.ል.ንዲ.ለ. ኮይኑ መንኮርኮር ናይ ፍትሓዊ ለውጢ ጉዕዝኡ ብምቕጻል ኣብ ስራሕ ተጻሚዱ ምህላው ይሕበርን ይብሰርን።

ሓበራዊ ስራሕ ሞራልካ የሓይል ሕልናኻ የጠንክር።

ኣዳለውቲ ወይዘሮ ብዙ ቡቱኞሊ ምስ ዶ/ር ፍትዊ ክፍለ ኣባልት ም.ንፍ.ኤ.ዲ.